— Ігорцю, Богданку, ходіть-но сюди, дітки!

Хлопці оглянулись на поклик з дороги й побачили бабу Федору, що однією рукою тягнула на повідку собачку Муху, другою ж підтримувала пелену запаски. Муха (її назвали так, бо мала на білому лобі цятку, схожу на муху) намагалася вивільнитись із нашийника, з усієї сили опиралась, забігаючи то по один, то по другий бік старої.

Підійшовши ближче, баба Федора відкрила пелену, і хлопці вгледіли великі жовті грушки — їх смак вони знали добре,— і від того їм аж слинка покотилась.

— То вам, дітки,— посміхаючись сухими губами, сказала баба Федора,— а ви за це зробіть щось із сучкою.

— А що з нею зробити? — знайшовся першим Ігор.

— Як ви забрали навесні кицьку, то мені тільки й спокою стало в хаті. А теперечки ось ця холера,— баба шарпнула Муху за повідок. — Має буду, то ні — лізе спати до хліва. Всеньку пашу мені спаскудила, щоб вона була здохла змалку! То я ще маю за це її кормити?...

Хлопці мовчки слухали бабину мову, але очі їхні бігали в пелені по грушках.

— І знаєте, дітки,— вела баба Федора,— знаєте, що з нею зробити? Ви її куди-небудь далеко заведіть. Ви ж не боягузи, я знаю. Он які вже великі. Парубки, вважай! А потім,— баба по-змовницькому притишила голос,— потім прийдете до мене, то ще полізете й на яблуню...

З повними пазухами грушок хлопці потьопали до лісу. Відчувши себе в безпеці й висолопивши від спеки язик, Муха бігла на повідку перед Богданом і раз по раз весело озиралась назад.

А коли в ліску Ігор по зрубаному молоденькому дубку став опускатися в глибоку яму, кимось і навіщось тут викопану, Муха то підстрибувала, то лягала, на якусь мить притискаючись до землі, то качалась по траві, аж скімлила від задоволення. Богданові стало раптом так шкода Мухи, що в нього аж сльози підступили до очей. Нараз він зненавидів стару згорблену бабу Федору. Коли Ігор доторкнувся ногами до дна ями, Богдан рішуче сказав:

— Я її кидати туди не буду!

— Що? — недочув Ігор.

— Я її кидати не буду, от і все!

— Не дурій! — гукнув Ігор. — Швидше одв'язуй мотузок, і зараз вона буде собі тут гуляти.

Муха тим часом відчула якесь непорозуміння між хлопцями, перестала бавитись і по-собачому допитливо зазирала Богданові в очі. Може, гнів, а може, смуток побачила в його очах, бо підібгала хвоста й стала тертись своєю мордочкою об Богданову ногу.

— Давай швидше! — підганяв Ігор. — Тут повно всяких мурах.

— Я її кидати не буду,— мало не крізь сльози крикнув Богдан. — Як хочеш, кидай сам.

Ігор якусь хвильку пововтузився в ямі, побурчав і подряпався по дубку наверх.

— Завше ти... Ну, що з нею зараз робити?

— Давай прив'яжемо її до дерева.

— Прив'яжемо,— з докором сказав Ігор. — А як вона захоче їсти?

— Я буду їй носити їсти.

— А як дики вночі її знайдуть?

— Дики? — перепитав Богдан і зиркнув на Муху. Звівши погляд на Ігоря, він ствердно мовив: — Так, дики можуть її розірвати.

— Отож воно! Але що з нею робити?

Муха ніби здогадувалась, що йдеться про неї, й пильно дивилась на хлопців.

— І де та стара видерлась на нашу голову,— розпачливо зітхнув Ігор. — Ліпше б я зараз ганяв м'яча, ніж мав би дивитись на її суку, на її грушки.

— Хай вона подавиться ними! — сказав Богдан і став по одній виймати грушки з-за пазухи й шпурляти ними в кущі терну.

Ігор стояв збоку й здивовано дивився на товариша, затим і собі став кидати грушки в кущі. І це їх так захопило, що Богдан і незчувся, як випустив Муху.

Та тільки цього й чекала. Вона кинулась у кущі й одразу ж вискочила звідти, несучи в зубах грушку.

Хлопці враз перестали шпурляти й зацікавлено вставились на Муху. А вона кинула грушку біля Богданових ніг і прудко помчала знов у кущі.

— Ти диви! — здивовано вигукнув Ігор.

— А ми її хотіли в яму... Завше ту бабу Федору щось муляє,— і, викинувши з-за пазухи останню грушку, Богдан сказав: — Заберу Муху додому, хай живе у нас...

Богданова мати саме вийшла з відром до криниці, коли він з Мухою зайшов на подвір'я.

— А то що за пес? — запитала мати.

— Федорина Муха,— відповів Богдан.

— Нащо ж ти її тягнеш сюди?

— Хай живе у нас.

— Цього ще бракувало! — розгнівалась мати. — Відпусти її, хай біжить собі додому.

— А баба Федора хоче її вигнати,— жалісливим голосом сказав Богдан.

— Як то — вигнати?

— Дала нам з Ігорем грушок, аби ми завели куди-небудь Муху.

— Видно, вона така добра, як і баба Федора. Ану додому! — мати замахнулась на Муху відром.

Муха злякалась і шарпалася, але Богдан міцно тримав її за повідок.

А коли мати озирнулась довкіл, шукаючи, очевидно, якоїсь палиці, Богдан з Мухою чкурнув з подвір'я.

...Вже й день за видноколом згас, уже й роса впала на трави, а Богдан додому не приходив. Мати з бабусею шукали його по сусідах, Ігор теж обнишпорив усі знайомі йому закутки, і бабі Федорі добре перепало, і тільки пізно ввечері знайшли Богдана на вишках. Підклавши долоню під голову, він спав на сіні, а збоку, прив'язана до ноги, дрімала Муха.

— Ну, добре,— примирливо мовила мати. — Хай живе у нас. Тільки щоб на прив'язі. Завтра підеш до дядька Прокопа, хай зробить їй буду.